

D ÜNYA PİYASALARINDAN HABERLER

biraktırlmış ülkeleri ile BDT ve D. Avrupa'ya aktarıyorlar; bazı G. Afrika şirketleri de aynı stratejiyi yürütüyor. Çin HC'ndeki yabancı sermaye takviyeli Au üretimi de on yıldır istikrarla büyüyor.

Oldukça fiyat duyarlı olan fabrikasyonun toplam Au talebinin % 85-90'ım karşıladığı ve 1984'te toplam fabrikasyon hacminin yaklaşık % 70'ini oluşturan kuyum imalâtının da —büyük ölçüde, resmî meskukat imalinin aleyhine büyüme kaydederek— 1994'te % 85'e kadar tırmanıp önemini arttırdığı bildiriliyor. Sadece Asya'daki fabrikasyonun, 1994'te dünya Au talebinin % 40'ını karşıladığı ve piyasanın en hızlı büyüyen alt sektörü haline geldiği açıklanıyor. Ayrıca, bu eğilimin daha da devam etmesi bekleniyor. Elektronik sanayisindeki talebin ise, bilgisayar pazarına bağımlı kalacağı ve bu talebin de süreklilik kazanacağı tahmin ediliyor.

1995 başında, ABD \$'nın çöküşü, Meksika'daki bankaların toptan batışı ve BK'daki Barings Bank'ın batışı gibi, geçmişte bir teki bile fiyatları yerinden oynatmaya yetecek şiddette olaylar yaşanmasına rağmen, Au fiyatları fazla etkilenmedi. Piyasada spekülâtif iştah sönmüş gibi görünüyor ve talebi de özellikle Asya'daki kuyum imalâtı sürüklüyor. Fiyatların 1995 süresince 390.- \$/oz'luk ortalama düzeyi koruması bekleniyor.

SODYUMSÜLFAT PİYASASINDA

DURUM KÖTÜYE GİDİYOR ®

Birçok ülkede birden gözlenen ve özellikle Almanya ve BDT'de ciddi boyutlara ulaşan üretim düşüklükleri yüzünden, 1990'da 5,14 Mt/yıl'lık azami düzeye ulaşan dünya Na₂SO₄ üretimi 1993'te 4,35 Mt'a kadar alçaldı. Bununla birlikte, bazı ülkelerde büyüme kaydedildiği; örneğin, O.Doğu'nun deterjan imalindeki gelişmeler sayesinde, 1991'de 144 kt olan İran'daki Na₂SO₄ üretiminin 250 kt'a

tırmandığı ve Kanada'daki üretimin de 1993'te bir miktar arttığı açıklanıyor.

Özellikle proses teknolojisindeki gelişmeler ile yeni ürün formülasyonları yüzünden ihtiyaçların kısıldığı K. Amerika ve B. Avrupa ülkelerinde, belli başlı bütün kullanım alanlarındaki (deterjan, kâğıt ve cam imali) Na₂SO₄ tüketimi düştü. Asya, G. Amerika ve O. Doğu'daki imalât altsektörlerinin ise, anılan değişimlere daha geç tepki göstermesi ve bu bölgelerdeki talebin orta vadede artması bekleniyor. Ne var ki, gelişmiş ülkelerdeki proses eğilimlerinin, birkaç yıl sonra diğer ülkelerde daha etkin olarak hüküm sürmesine ve bu gelişmelerin de sonuç itibarıyla uluslararası ölçekte talep kayıplarına yol açmasına muhakkak gözüyle bakılıyor.

Bütün bunlara rağmen, özellikle yünlüler başta olmak üzere, kumaş boyalarındaki Na₂SO₄ kullanımının artışı nedeniyle, mevcut karamsar durumun biraz daha parlak görüldüğü bildiriliyor. Her ne kadar, anılan kullanımın miktarı birçok ülkede küçük olsa da, boya talebinin toplam hacminin % 20'sini karşıladığı ABD ile Japonya ve Rusya F. gibi önemli tüketici ülkelerde, boya payının büyümesi bekleniyor. Ayrıca, bu eğilimin devam edeceği ve deterjan altsektöründeki kayıplardan fena'çarpılan bazı üreticiler açısından oldukça yararlı alternatif pazar imkânları sağlayacağı tahmin ediliyor.

(1,2,3) Bu haberler, Roskill Information Services Ltd. 'i ve 13 Nisan 1995 tarihli basın bültenlerinden derlenmiştir. Konuyla ilgili daha ayrıntılı bilgiler, aynı firmanın yayınladığı "The Economies of Tin 1995", "Gold: Market Update, Analysis and Outlook" ve "Sodium Sulphate Market Update, Analysis and Outlook" başlıklı raporlar bulunmaktadır.

(*) Fiyat uçuculuğu (price volatility), özellikle fiyat dalgalanma genliği yüksek olan metaller için sık kullanılan ve fiyatlardaki günlük değişim ortalamasını aylık ortalamaya oranı olarak tanımlanıp "%" ile ifade edilen bti piyasa parametresidir.